

INHOUDSOPGAVE

Hoofdstuk 1:	INLEIDING	2
	Voor wie is dit boek bedoeld?	3
	Vertrouwd met muis en toetsenbord	4
	Contextmenu's	11
	Het toetsenbord	11
	Tijd voor een software-update	12
	Het belang van een reservekopie	13
Hoofdstuk 2:	Introductie Mac OS X	16
	Het besturingssysteem Mac OS X	17
	Het bureaublad	19
	Het dock	20
	Finder	24
	Het menu Apple	39
	Iconen in de menubalk	45
Hoofdstuk 3:	Mappen en bestanden	46
	Standaardmappen	47
	Voel u thuis in de thuismap	49
	Document creëren, bewaren en openen.	51
	Verplaatsen, kopiëren en alias maken	56
	Meerdere bestanden of mappen selecteren	60
Hoofdstuk 4:	Navigeren, zoeken en organiseren	62
	Meer kijk op vensters	63
	Vensters en hun eigenschappen	63
	Weergave van Finder veranderen	73
	Toon info	76
	Inhoud van een venster opruimen en sorteren	77
	Mission Control	79
	Spaces	82
	Spotlight	86
	Slimme mappen maken	92
	Het dock	92

Hoofdstuk 5:	Systeemvoorkeuren	106
	Overzicht van Systeemvoorkeuren	107
	Persoonlijk	108
	Hardware	118
	Internet en netwerk	123
	Systeem	129
Hoofdstuk 6:	Programma's van Mac OS X	144
	Werken met programma's	145
	De map Programma's	149
	Hulpprogramma's	158
	iLife	168
Hoofdstuk 7:	Aan de slag met programma's	182
	Teksteditor	183
	Contacten	188
	Agenda	195
	Herinneringen	202
	Notities	204
	iTunes	206
	Fotolader	223
	Photo Booth	226
	Dashboard	229
	Voorvertoning	232
	QuickTime Player	239
	Time Machine	242
Hoofdstuk 8:	Pret op internet	244
	Internetprogramma's	245
	Verbinding maken	246
	Mail	248
	Safari	265
	Berichten	281
	Account configureren voor iMessage	282
	iCloud	296
	Werken met Documenten in de cloud	303
Appendix A:	Sneltoetsen	308
Index		314

0
::INLEIDING

1

:::01 INLEIDING

Wie vandaag een Apple-computer koopt, is hiermee niet alleen de gelukkige eigenaar van een zeer duurzame computer, maar krijgt er het besturingssysteem OS X Mountain Lion en iLife '11 gratis bij. In dit boek leert u werken met de vele functies en mogelijkheden van Mac OS X Mountain Lion en de bijbehorende programma's.

VOOR WIE IS DIT BOEK BEDOELD?

- Mensen die voor het eerst een Apple-computer hebben aangeschaft en de mogelijkheden van Mac OS X willen leren.
- Gebruikers van een oudere versie van Mac OS X die willen kennismaken met de nieuwe eigenschappen en mogelijkheden van Mac OS X.
- Mensen die voorheen met Windows hebben gewerkt, maar zijn overgestapt naar een Apple-computer.

TIP

OS X 10.8 Mountain Lion is te koop sinds juli 2012. Wie nog gebruik maakt van een ouder Mac OS X besturingssysteem kan Mountain Lion voor 15,99 euro aanschaffen in de Mac App Store. U mag Mountain Lion zonder extra kosten op vijf gemachtigde computers installeren.

OVERSTAPPEN OF NIET?

Bij een nieuwe versie van een besturingssysteem is de terugkerende vraag: moet u (direct) overstappen? U kunt zonder probleem blijven werken met Snow Leopard (OS X 10.6) of Mac Lion (OS X 10.7) en de update naar een nieuw besturingssysteem uitstellen tot het moment waarop u een nieuwe Mac koopt. Anderzijds maakt Apple het met de lage prijs erg aantrekkelijk om deze nieuwe versie aan te schaffen. Bovendien kunnen bezitters van OS X Mountain Lion ook gratis gebruikmaken van iCloud, de onlinedienst van Apple.

Een andere vraag is of u van voor af aan moet beginnen om dit nieuwe besturingssysteem te doorgronden. Het goede nieuws is dat de meeste functies werken zoals u gewend bent, alleen is er een flink aantal nieuwe functies bijgekomen waarmee u de Mac eenvoudiger, sneller en efficiënter bedient.

LET OP

Het slechte nieuws is dat Mountain Lion alleen werkt op Macintosh-computers die zijn voorzien van een Intel-processor. Mountain Lion ondersteunt PowerPC-processors niet meer omdat deze technologie is verouderd en de niet-optimale snelheden.

AFSPRAKEN IN DIT BOEK

Opdrachten en onderdelen in een programmamenu worden **vetgedrukt**. Op deze manier ziet u waarop u met de muis moet klikken of welk onderdeel u met de muis moet aanwijzen. Mappen en bestanden worden niet vetgedrukt. Wanneer u een keuze in een menu kunt maken, herkent u dit als volgt:

- Kies het menu **Finder, Ga, Recente mappen, Programma's** en selecteer de map Documenten.

Woorden in het Engels zijn cursief weergegeven:

- Plaats de muis boven het zoekresultaat en er verschijnt een informatievenster (*tooltip*).

VERTROUWD MET MUIS EN TOETSENBORD

Voor wie echt pas met het werken met computers begint, leggen we eerst een aantal basishandelingen uit over de muis en het toetsenbord. Zo raakt u snel vertrouwd met de grafische gebruikersinterface van Apple Mac OS X.

MUIS IN DE HAND

Als u de muis beweegt, ziet u een pijl op het scherm bewegen: de cursor. Soms ziet u de cursor veranderen van het pijltje in een ander symbool. In dat geval hebt u iets geselecteerd waarmee u extra functies tot uw beschikking krijgt.

SELECTEREN

U gebruikt de muis onder meer om mappen, programma's en bestanden op de computer te openen en menu's en dialoogvensters te bedienen. Als u één keer op de icoon in de rechterbovenhoek – Macintosh HD – klikt, ziet u aan de oplichtende randen en bestandsnaam van de icoon dat het is geselecteerd. Als we het in dit boek hebben over het selecteren van een map, document of programma, weet u nu wat er wordt bedoeld.

TIP

Klikt u na het selecteren nogmaals op de naam van een bestand, dan wordt deze blauw. De Return-toets geeft hetzelfde resultaat. Selecteer een bestand, druk op de Return-toets en typ een nieuwe naam voor het bestand.

Afbeelding 01.01

U kunt ook de vaste schijf een nieuwe naam geven.

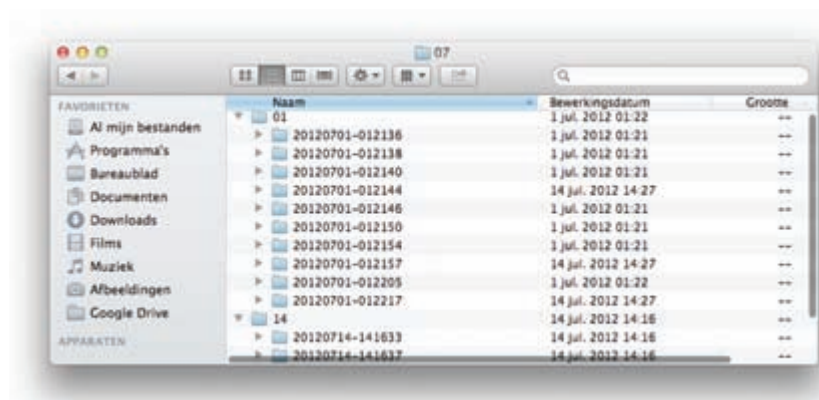

DUBBELKLIKKEN

U opent mappen, programma's en documenten door twee keer snel achter elkaar op de icoon te klikken. Als er meer bestanden in de map staan dan er in het venster zichtbaar zijn, dan gebruikt u de schuifbalk aan de zijkant van het venster.

SCROLLEN

Voorheen schoof u met het scrolwiel op uw muis naar beneden om de inhoud onder in een venster of pagina te bekijken en omhoog om naar boven te scrollen. In Mountain Lion werkt dit andersom: u scrolt nu juist naar beneden om naar de inhoud van een venster of pagina bovenaan te gaan en naar boven om de inhoud onder in een venster of pagina te kunnen bekijken. De bediening van uw computer sluit hiermee nog beter aan op iOS, het besturingssysteem dat wordt gebruikt op de iPhone, iPod touch en de iPad.

Afbeelding 01.02

Met de schuifbalk kunt u de inhoud van een venster geheel bekijken.

Met de standaardinstelling van Mountain Lion wordt de schuifbalk voortaan in het venster verborgen totdat u het scrolwiel, het stuurvlak van de muis, gebruikt of met twee vingers over een trackpad omhoog of omlaag veegt. Wanneer u langer met de muisaanwijzer op de schuifbalk blijft staan, wordt de schuifbalk breder zodat u deze makkelijker kunt slepen om te scrollen. Als u het verbergen van de schuifbalken niet prettig vindt, verander dan uw instellingen met **Systeemvoorkeuren, Algemeen**. Selecteer in **Toon schuifbalken** de optie **Altijd**.

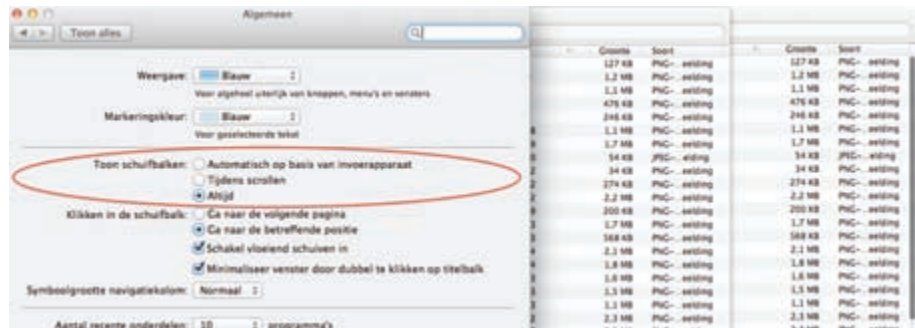
TIP

Als u de drie keer achter elkaar veegt op het trackpad is de snelheid waarmee u scrolt hetzelfde, maar bij een vierde keer vegen wordt de snelheid van het scrollen opgevoerd. Hoe meer u achter elkaar blijft vegen, hoe sneller u door een pagina of venster scrolt.

:: 01 INLEIDING

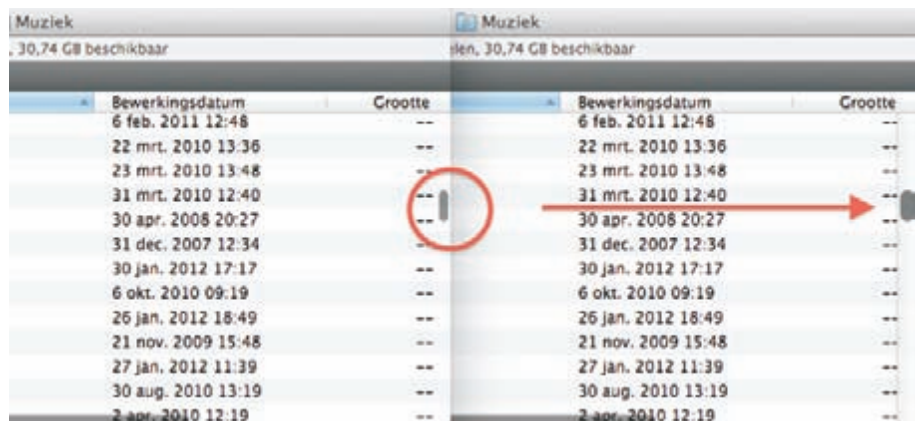
Afbeelding 01.03

Aan u de keuze of u de schuifbalken standaard in het venster wilt weergeven of niet.

Afbeelding 01.04

Als u de cursor op de schuifbalken laat staan, wordt deze breder.

Afbeelding 01.05

De horizontale- en verticale schuifbalken kunnen elkaar overlappen.

LET OP

Op de MacBook en MacBook Pro van Apple wordt geen muis bijgeleverd, maar gebruikt u een *trackpad* om alle muishandelingen uit te voeren. Met speciale bewegingen, *gestures* genoemd, kunt u selecteren, klikken, scrollen, zoomen en bladeren of toepassingen als Mission Control en Launchpad activeren.

TIP

OS X Mountain Lion gebruikt diverse nieuwe bewegingen voor het trackpad waarmee u de computer nog intuïtiever kunt bedienen. Gelukkig is dit niet alleen voorbehouden aan de bezitters van een MacBook. Het Magic Trackpad van Apple kunt u apart aanschaffen. Het werkt hetzelfde als het trackpad van een MacBook, maar is stukken groter. U verbindt het Magic Trackpad draadloos met uw Mac met de Bluetooth-technologie.

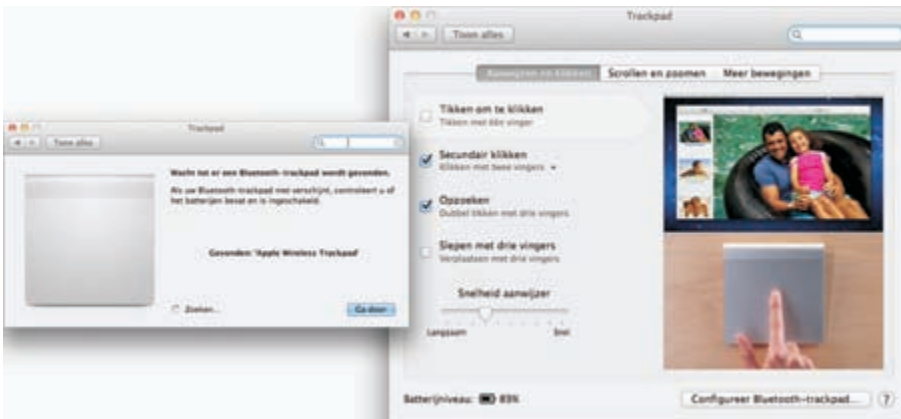
Afbeelding 01.06

Met het Magic Trackpad maakt u optimaal gebruik van de nieuwe functies van Mountain Lion.

Afbeelding 01.07

Gestures of bewegingen bieden unieke bedieningsmogelijkheden.

Afbeelding 01.08

In het paneel Trackpad in Systeemvoorkeuren schakelt u bewegingen uit die u niet wilt gebruiken.

VERGROTEN EN VERKLEINEN

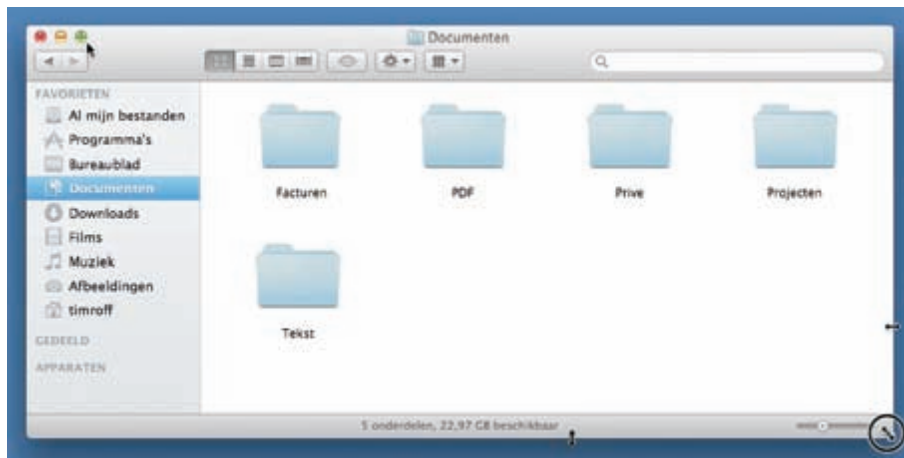
Pas de grootte van een venster aan door de randen boven, rechts, onder en links van het venster te selecteren en deze te slepen. Of selecteer de hoek rechtsonder van het venster en sleep hiermee om het venster te vergroten of te verkleinen.

Vensters krijgen de optimale grootte met de zoomknop, het kleine groene knopje linksboven in het venster. Als er zich te veel bestanden of mappen in een venster bevinden, verschijnen – afhankelijk van uw instellingen – de horizontale of verticale schuifbalken, zodat u door de inhoud kunt scrollen.

:: 01 INLEIDING

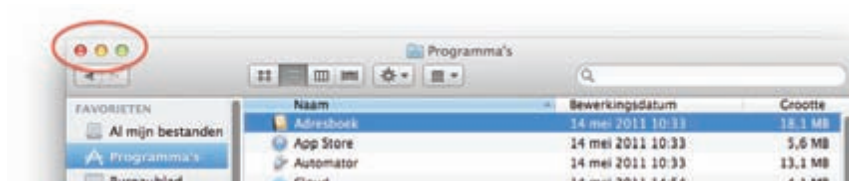
Afbeelding 01.09

Een venster kan op veel manieren worden aangepast

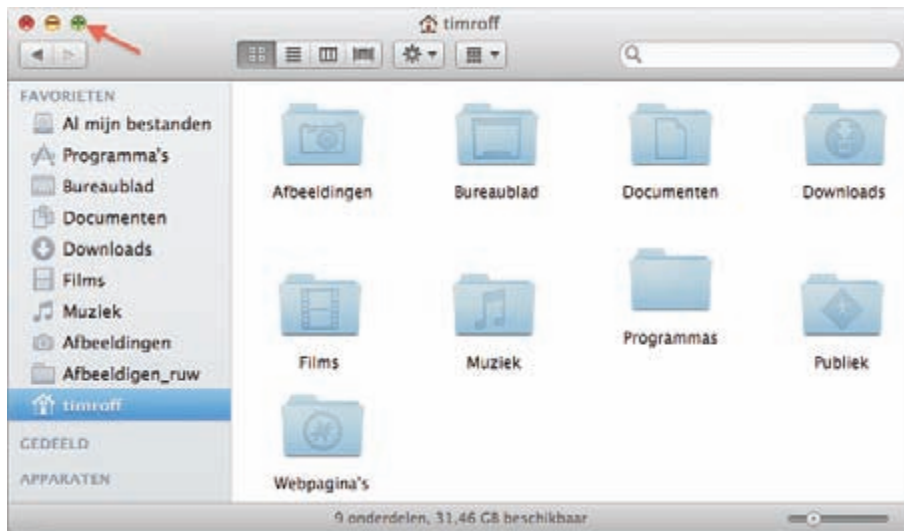
Afbeelding 01.10

De vensterknoppen waarmee u vensters kunt sluiten, minimaliseren of vergroten.

Afbeelding 01.11

De zoomknop toont de inhoud van de map in een optimaal vensterformaat.

MINIMALISEREN

Geopende vensters die u later nodig hebt, verbergt u tijdelijk met de minimaliseerknop (het gele knopje). Het venster verdwijnt hiermee met een sierlijke bocht in het dock en verschijnt rechts van de andere symbolen.

Afbeelding 01.12

De vensterknoppen treft u aan in alle programma's van Mac OS X. Met minimaliseren kunt u een scherm tijdelijk in het dock opbergen.

TIP

Een venster kunt u ook minimaliseren door te dubbelklikken in de bovenste balk van het venster. U stelt dit in met de systeemvoorkeuren. Ga naar **Systeemvoorkeuren, Dock**. Activeer de optie **Minimaliseer door dubbel te klikken op de titelbalk**. Wilt u het geminimaliseerde venster weer zien, dan klikt u erop in het dock, of klikt u in het menu **Finder, Venster** op de vensternaam.

Afbeelding 01.13

Welke manier kiest u om een venster te minimaliseren?

SLUITEN

U sluit een geopend venster met het rode knopje (sluitknop) linksboven in het venster. Het venster is dan echt verdwenen. Als u een venster van een programma sluit, vraagt het programma – als dat nog niet is gebeurd – of u de inhoud van het venster als document wilt bewaren.

LET OP

Dubbelklikken op een map toont de inhoud van de map. Dubbelklik op een programma om het te starten. Een dubbelklik op een document start het programma waarmee het bestand is gemaakt. Is dat programma niet op uw computer geïnstalleerd, dan wordt er – indien aanwezig – een alternatief voor het programma gebruikt.

SLEPEN

Een veelgebruikte handeling met de muis is slepen. Slepen doet u zo: selecteer een bestand en verplaats het terwijl u de muis ingedrukt houdt. U kunt een selectie naar een andere plek in een Finder-venster slepen of naar het bureaublad of een andere map op de computer. U gebruikt slepen ook om het uiterlijk van een Finder-venster aan te passen of om onderdelen aan een venster toe te voegen.

DE RECHTERMUISKNOP

Hebt u ervaring met Windows, dan bent u gewend aan een muis die is voorzien van minimaal twee muisknoppen. Oorspronkelijk werd de Macintosh-computer bediend met een muis met slechts één muisknop. U kunt de rechtermuisknop simuleren door de Ctrl-toets in te drukken voordat u klikt.

LET OP

Apple heeft met de Magic Mouse een geheel eigen draai aan het gebruik van meer muisknoppen gegeven. Het werken met deze muis is even wennen, maar u zult al snel de extra mogelijkheden ontdekken. Het is een Multi-Touch-muis en hij wordt standaard bij elke nieuwe iMac meegeleverd. De hele bovenkant van de Magic Mouse is het Multi-Touch-gedeelte. U kunt scrollen door een vinger in de gewenste richting te bewegen. Door met twee vingers te vegen, kunt u door webpagina's en foto's bladeren.

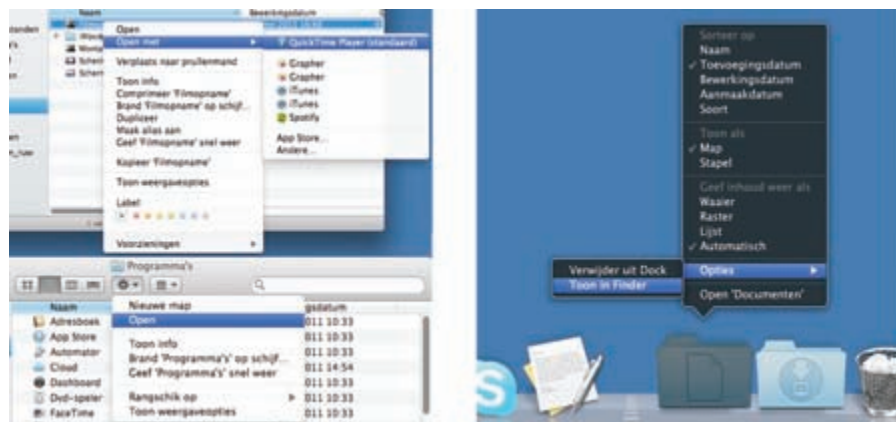

Afbeelding 01.14

Hoewel er geen knoppen meer aanwezig zijn op de Magic Mouse, kunt u er elke muishandeling mee uitvoeren.

CONTEXTMENU'S

Een zeer goede reden om een rechtermuisknop te willen gebruiken, vormen de zogeheten contextmenu's (of snelmenu's). U activeert die namelijk met de rechtermuisknop. Contextmenu's bieden extra functies die binnen de context van het geselecteerde object vallen. Opent u bijvoorbeeld een snelmenu na het selecteren van een bestand, dan ziet u opties die van toepassing zijn op dat type bestand, maar doet u hetzelfde bij een knop, een lege plek in een venster, of een programmasymbool, dan krijgt u andere opties.

Afbeelding 01.15

Contextmenu's, ook wel snelmenu's genoemd, bieden snel toegang tot commando's.

HET TOETSENBOORD

Functietoetsen

We wijzen u op enkele bijzondere toetsen die niet zijn bedoeld om tekst te typen, maar om commando's te activeren of extra functionaliteit te bieden. Linksboven vindt u de Esc-toets (*Escape*) waarmee u vensters kunt sluiten of acties onderbreekt. Hiernaast staan de functietoetsen waarmee u speciale functies van Mac OS X gebruikt. Op de nieuwe toetsenborden van elke Mac staan symbolen op de functie-

Afbeelding 01.16

Dit zijn de toetsen die we terugvinden op de meeste toetsenborden van Apple.

Afbeelding 01.17

De Fn-toets staat op ieder Apple-toetsenbord op deze plek. Op de draagbare computers van Apple vindt u de Fn-toets linksonder van het toetsenbord.

Afbeelding 01.18

Omhoog, omlaag, naar links en naar rechts met de pijltoetsen.

toetsen die als geheugensteuntje dienen voor de opties die hieraan door Apple zijn toegekend.

TIP

De voorzieningen Mission Control en Dashboard en enkele andere programma's gebruiken de functietoetsen. Als de beloofde actie van een functietoets niet werkt, gebruik de functietoets dan in combinatie met de Fn-toets.

Pijltoetsen

De pijltoetsen op het toetsenbord worden ook cursortoetsen genoemd, omdat u hiermee de positie van de cursor verandert. U gebruikt de pijltoetsen om met de cursor door een tekst te bewegen, of om door bestanden in een Finder-venster te bladeren. In sommige programma's verplaatst u er ook objecten mee, of zet u het geluid harder en zachter.

Bijzondere toetsen

De Ctrl-toets (*Control*), Alt-toets (ook *Option*-toets genoemd) en Cmd-toets (*Command*) gebruikt u in combinatie met de 'gewone' toetsen. Daarmee krijgt u extra commando's en functies in programma's tot uw beschikking. We noemen dergelijke toetsencombinaties sneltoetsen.

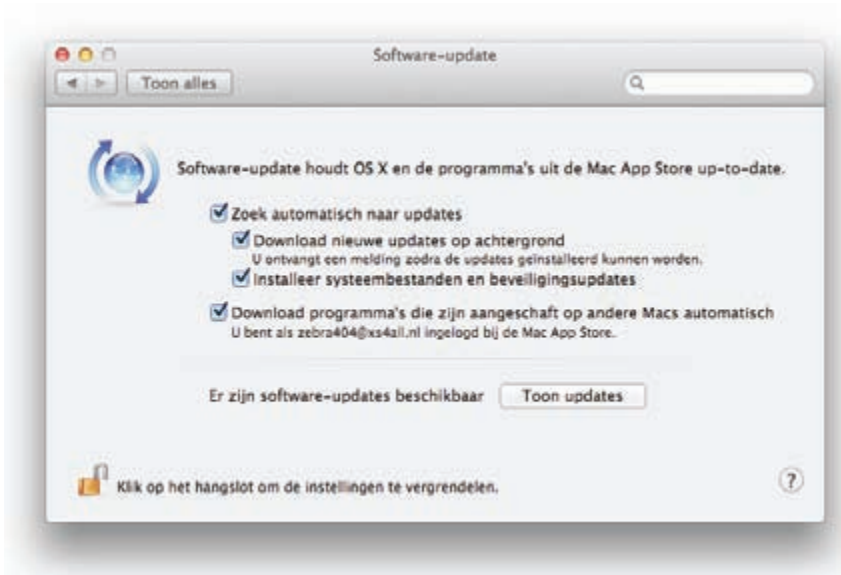
TIJD VOOR EEN SOFTWARE-UPDATE

Als uw computer is aangesloten op internet, krijgt u – naar gelang uw instellingen – geregeld een melding dat er nieuwere versies van onderdelen van het systeem zijn. Eventuele fouten in programma's of beveiligingsproblemen zijn hierin opgelost, maar ook nieuwe functionaliteit voor systeemonderdelen of programma's worden met een software-update aan Mac OS X toegevoegd.

LET OP

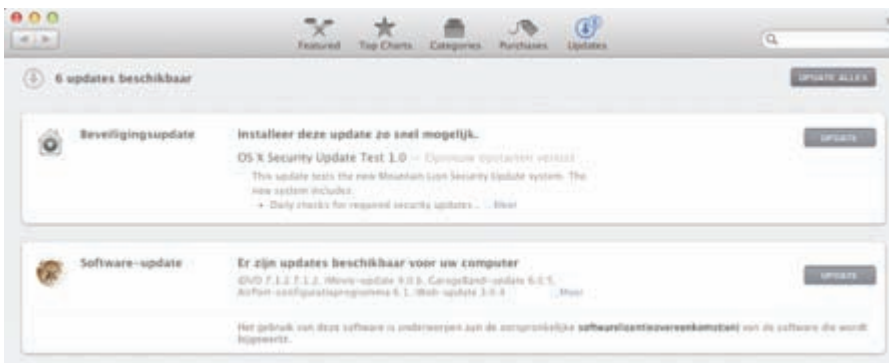
Hoewel het altijd goed is om up-to-date te blijven, is het verstandig om toch een paar dagen te wachten met het downloaden en installeren van nieuwe systeemsoftware. Na een update worden namelijk soms nog fouten ontdekt, waardoor programma's niet meer goed werken of in het ergste geval uw bestanden beschadigd raken.

Kies **Software-update** in het menu **Apple**. U vindt dit linksboven in de menubalk onder het Apple-logo. De software maakt contact met App Store, de onlinewinkel van Apple, en toont in een overzicht welke aanpassingen er voor uw computer

Afbeelding 01.19

De opdracht Software-update kunt u ook in Systeemvoorkeuren activeren.

Afbeelding 01.20

Houd uw programma's en besturingssysteem up-to-date.

beschikbaar zijn. Mac OS X controleert welke onderdelen van het systeem door u worden gebruikt.

HET BELANG VAN EEN RESERVEKOPIE

De verleiding is vast groot om direct aan de slag te gaan met de programma's en voorzieningen van Mac OS X, maar we raden u aan eerst een reservekopie van uw systeem te maken. Het maken van een reservekopie (*back-up*) en het terugplaatsen van bestanden (*restore*) is doorgaans een gecompliceerd proces. Dat is dan ook precies de reden dat gebruikers deze belangrijke stap in veel gevallen achterwege laten. Dat is geen verstandige beslissing, want elke vaste schijf kan – en zal – op een kwade dag de geest geven. U bent dan in het ergste scenario uw foto's, muziek, films, tekst-documenten, programma's en dergelijke in één klap kwijt.

TIME MACHINE

Mac OS X maakt automatisch een reservekopie voor u met het programma Time Machine. Nadat u het programma hebt ingesteld, maakt Time Machine ieder uur en iedere dag, week en maand een reservekopie van uw vaste schijf (of schijven). Zodra er geen ruimte meer op de externe schijf is, worden de oudste kopieën verwijderd om ruimte te maken voor actuelere reservekopieën. U hoeft nooit meer bang te zijn dat u bestanden kwijtraakt, want met Time Machine kunt u letterlijk terugreizen in de tijd. U gaat naar de datum (of het tijdstip) waarop u een bestand nog had en plaatst het terug.

Extra vaste schijf

Bent u niet in het bezit bent van een extra vaste schijf? Schaf die dan zo snel mogelijk aan. Let er op dat de USB- FireWire- of Thunderbolt-schijf minimaal de dubbele opslagcapaciteit heeft van de vaste schijf in uw computer. Vooral mediabestanden als foto's, video en muziek vreten schijfruimte. Externe vaste schijven vanaf 1 TB zijn tegenwoordig zeer betaalbaar, dus bezuinig hier niet op.

Hoe groot is uw vaste schijf?

Om te achterhalen hoeveel opslagcapaciteit de schijf in uw computer heeft, selecteert u de icoon van Macintosh HD. Kies het menu **Finder, Archief, Toon info**. Het dialoogvenster toont de beschikbare capaciteit, de hoeveelheid gebruikte schijfruimte en de hoeveelheid schijfruimte die u nog kunt gebruiken.

Plug in dat ding

Zodra u voor het eerst een externe vaste schijf op uw computer aansluit, krijgt u het verzoek of u de schijf wilt gebruiken met Time Machine. Na bevestiging verschijnt het dialoogvenster van Time Machine.

Afbeelding 01.21

De grootte van uw vaste schijf.

Afbeelding 01.22

Sluit u een externe vaste schijf aan, dan verschijnt automatisch dit bericht.

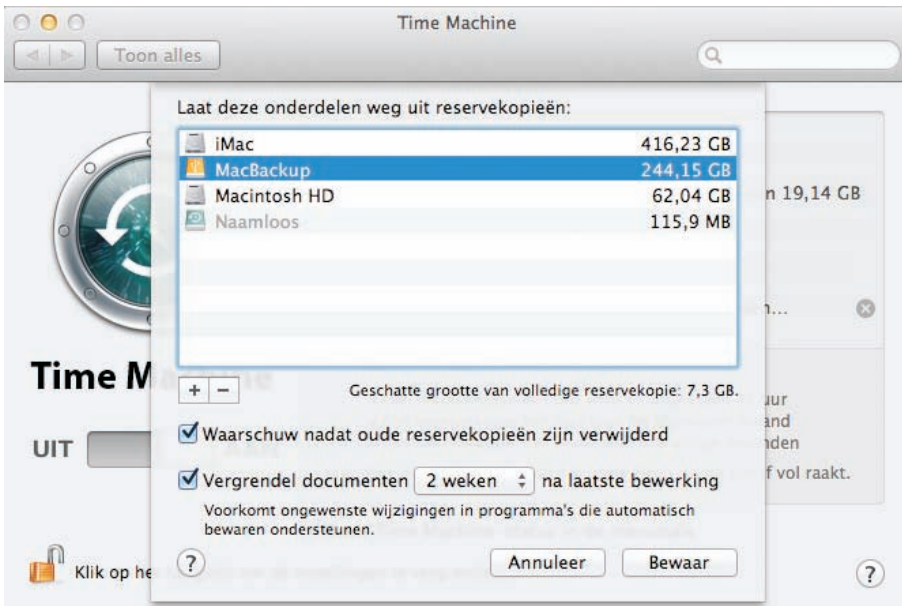

Afbeelding 01.23
De schijf Naamloos is ingesteld als back-upschijf.

Afbeelding 01.24
Het duurt even, maar dan heb je ook wat.

Afbeelding 01.25
U kunt uitzonderingen instellen voor bestanden waarvan u geen reservekopie wilt bewaren.